

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ในจังหวัดอ่างทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาทางบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

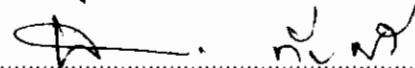
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปวีณ จงมีสุข ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

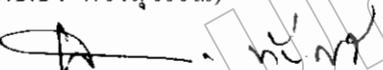
.....
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสิทธิ์ จิตรสถาพร)

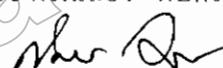
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....ประธาน

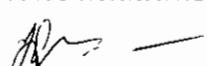
(ดร.น.ธง พวงสุวรรณ)

.....
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

.....
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสิทธิ์ จิตรสถาพร)

.....
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัญชา พลิตวนนันท์)

คณะกรรมการศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
.....คณะบดีคณะกรรมการศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกอร์)

วันที่ 27 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมสิทธิ์ จิตรสสถาพร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ธ.ธง พวงสุวรรณ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไข และวิเคราะห์ผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาวิศ จิตรวิจารณ์ ดร.ยิ่ง กีรติบูรณ์ และดร.วรัท พุกน้ำกุลนันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณท่านผู้อ่านวยการโรงเรียน ตลอดจนครุผู้สอนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน ขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อปัญจจะ คุณแม่สมพิศ งามีสุข และญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้ช่วยเหลือ สนับสนุน พร้อมทั้งให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ปีyan งามีสุข

47925641: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน/ การเรียนการสอนคอมพิวเตอร์/ โรงเรียนขนาดเล็ก

ปี๘ จมีสุข รูปแบบการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง (MODEL FOR COMPUTER INSTRUCTION IN SMALL PRIMARY SCHOOLS IN ANGTHONG PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ฉก่อง ทับศรี, Ed.D., สมสิทธิ์ จิตรสถาพร, ค.ด. 154 หน้า. พ.ศ.2552.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยผสมผสาน เริ่มด้วยการเก็บข้อมูลวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ปฏิบัติการสอน วิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนขนาดเล็กและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาคอมพิวเตอร์จำนวน 10 คน และการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน ขนาดเล็กต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 70 คน

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๕ ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พนว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ด้านการกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอน พนว่า การกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอน ครูผู้สอนกำหนดจากประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์ของตนเอง และจากเนื้อหาวิชาคอมพิวเตอร์ ที่ใช้ในการแบ่งขั้นทักษะทางวิชาการ
3. ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติ พนว่า การสอนวิชา คอมพิวเตอร์ต้องให้นักเรียนทุกคนฝึกปฏิบัติจากของจริง แบ่งกลุ่มผู้เรียนระหว่างนักเรียนอ่อนและนักเรียนเก่ง การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติแบบต่อเนื่องเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อพัฒนาและสร้างเงื่อนไขให้นักเรียน ต้องมีการมองหาข้อมูลงานเป็นไปในงาน หรือมีกิจกรรม ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ส่วนการกำหนดเวลาเรียนสำหรับนักเรียนชั้นที่ ๑ เรียนสักปีครึ่ง

1 ชั่วโมง และช่วงชั้นที่ 2 เรียนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนใช้โทรศัพท์และวีดีโอประกอบการสอนในบางเนื้อหา เช่น ประวัติของคอมพิวเตอร์ ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ และใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในบางเนื้อหา

5. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีการวัดและประเมินผลเชิงประจำปี เช่น การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะเรียน และตรวจผลงานนักเรียนแต่ละสัปดาห์ โดยมีการวัดผลอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อพัฒนาและสร้างเจือนใจให้นักเรียน

47925641: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY; M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL MODEL/ COMPUTER INSTRUCTION/ SMALL PRIMARY SCHOOLS

PAWEEN CHONGMEESOOK: MODEL FOR COMPUTER INSTRUCTION IN SMALL SIZE SCHOOLS IN ANGTHONG PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: CHALONG TUBSREE, Ed.D., SOMSIT CHITSATAPORN, Ph.D. 154 P. 2009.

The purpose of this research was to study model for computer instruction in small primary schools in Angthong province under of office of Angthong Education Service Area. The model of this research was the mixed method between qualitative and quantitative. The first step was qualitative. Depth Interview 10 experts for to study model for computer instruction in small primary schools in Angthong province. The second step was quantitative. The sample group were 70 computer teachers. Surveying the computer teachers' opinions of model for computer instruction in small primary schools in Angthong province.

The results were as follows:

1. Learning Objectives: the teachers in primary schools determined learning objectives by themselves.

2. Learning Contents: the teachers in primary schools determined learning contents by their experiences and academic competition.

3. Learning Activities And Practicality: students must learning by doing, divided students into 2 groups. The first group was poor and the second group was excellent. The teachers must determined learning activities and continuously practicality for to develop and made condition learning , must worked on worksheets or activities and time determine for Prathomsuksa I - 3 should studied 1 hour a week and Prathomsuksa 4 - 6 should studied 2 hours a week.

4. Materials: the teachers used televisions and videos in some contents for teaching such as computer history, parts of computer and computer assisted instruction (CAI).

5. Assessment: the teachers assessed authentic assessment such as observed students' behavior and checked from their works. Assessment should assess continuously for devlop and condition learning.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๙
บทที่	๙
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๕
กำหนดในการวิจัย	๕
กรอบแนวคิดในการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๗
นิยามศัพท์เฉพาะ	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
โรงเรียนขนาดเล็ก	๑๐
คอมพิวเตอร์กับการศึกษา	๑๓
การวิจัยพسانวิธี	๒๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๘
3 วิธีดำเนินการวิจัย	๓๖
กระบวนการวิจัย	๓๖
วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ	๓๗
วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ	๓๘
4 ผลการศึกษาวิจัย	๔๑
การเสนอผลการศึกษาวิจัย	๔๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ	๔๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	๕๖

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล	57
การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
ความมุ่งหมายของการศึกษาด้านคว้า.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล	68
ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้.....	72
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก.....	81
ภาคผนวก ข	83
ภาคผนวก ค	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง.....	58
2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ของผู้ปฏิบัติการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง.....	59
3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน วิชาคอมพิวเตอร์ ด้านกำหนดวัดถูกประสิทธิภาพเรียนรู้ ของผู้ปฏิบัติการสอนวิชา คอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง.....	60
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านกำหนดการกำหนดเนื้อการเรียนรู้ ของผู้ปฏิบัติการสอน วิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ในจังหวัดอ่างทอง.....	61
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านกำหนดการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและ การฝึกปฏิบัติของผู้ปฏิบัติการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัด อ่างทอง	62
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ของผู้ปฏิบัติการสอนวิชา คอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง	63
7 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการวัดผลประเมินผลของผู้ปฏิบัติการสอน วิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดอ่างทอง.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยด้วยวิธีเชิงคุณภาพ	หน้า 6
2 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยด้วยวิธีเชิงปริมาณ.....	7